

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

DĖL VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

2021-05-10 Nr. NV-955

Vilnius

Rengėjas: Viešųjų pirkimų tarnyba.

Tikslas: vykdyti Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatą – kiekvienais metais teikti Vyriausybei Viešųjų pirkimų tarnybos (VPT) veiklos ataskaitas.

Esmė:

- 2020 m. viešųjų pirkimų vertė sudarė 5,6 mlrd. Eurų (2019 m. - 6,3 mlrd. Eurų) arba 11,4 % BVP (2019 m. - 12,9 % BVP) bei sudarė 26,2 % (2019 m. - 37 %) valdžios sektoriaus išlaidų, pirkimus vykdė 3940 pirkimų vykdytojų (2019 m. – 4145);
- 2020 m. centralizuoti pirkimai sudarė tik 12,8 % nuo pirkimų vertės arba 3,9 % nuo pirkimų skaičiaus;
- pasirinkto ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijaus rodiklio reikšmė pagal vertę mažėjo nuo 38 % 2019 metais iki 31 % 2020 metais;
- vidaus sandorių skaičius nuo 37 vnt. 2019 metais išaugo iki 83 vnt. 2020 metais;
- viešieji pirkimai, kuriems nustatyti aplinkos apsaugos kriterijai (žalieji pirkimai) 2020 m. turėjo sudaryti ne mažiau kaip 50 % pirkimų (skaičiuojant pagal skaičių ir vertę), tačiau jie sudarė tik 9,6 % pirkimų vertės ir 5,5 % pirkimų skaičiaus;
- inovatyvūs pirkimai turėjo sudaryti 5 % visų viešųjų pirkimų, tačiau šių pirkimų vertė 2020 m. buvo 2 mln. eurų ir tai sudarė 0,05 % bendros per 2020 metus sudarytų sutarčių vertės;
- eilę metų didėja „vieno tiekėjo“ (kai konkurse dalyvavęs vienintelis tiekėjas neturėjo konkurencijos) pirkimai: 2017 m. sudarė 46,2 %, o 2020 m. – 55,9 %;
- neskelbiamų derybų skaičius tarptautinės vertės pirkimuose išaugo daugiau negu dvigubai: 2020 m. – 404, 2019 m. – 192;
- 2020 m. VPT suteikė konsultacijų į beveik 19 000 užklausų (2019 m. – į 19 600 užklausų). VPT mokymuose dalyvavo 1155 pirkimų vykdytojų atstovai;
- 2020 m. parengtos naujos gairės šiomis temomis:
 - Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo informacinių sistemų viešuosiuose pirkimuose gairės;
 - Gairės „Viešieji pirkimai – naujos galimybės smulkiajam ir vidutiniam verslui“;
 - Pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės gairės;
 - Valymo paslaugų pirkimų gairės.

- 2020 m. rinkos dalyviai VPT parengtų teisės aktų aiškumą, metodinių priemonių naudingumą (10 balų sistemoje) vertino 7,5 balo, kai planuota buvo 8 balai, t. y. kiek žemesnis, nei planuotas, vertinimo rezultatas;
- iš VPT atliktos pirkimų prevencinės peržiūros ryškėja tendencija, kad dažniausiai įstatymų ir (arba) su jų įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų pažeidimų padaroma:
 - nustatant kvalifikacinius reikalavimus (58,5 proc. pirkimų, skaičiuojant nuo visų pirkimų);
 - rengiant techninę specifikaciją (15,2 proc.);
 - nustatant ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus ir nurodant jų vertinimo tvarką (20,7 proc.);
 - pirkimo objekto nepagrįstai neskaidant į atskiras dalis (1,9 proc.);
 - dėl kitų pirkimo dokumentuose nustatytų pažeidimų (3,7 proc.).

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome VPT ataskaitą teikti Vyriausybės pasitarimui.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 870663789, saulius.gaigalas@lr.lt